

OSTATNIE WIADOMOSCI

zł. 1-95
i odbiorom w dziennikarstwie

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok V.

Kraków, środa 1 maja 1935 r

Nr. 119

Gwałtowne zbrojenia Anglii

Oto zdaniem prasy jedyna odpowiedź na akcję zbrojową Niemiec

LONDYN. (PAT). Namiętna kampanja na rzecz zbrojeń, trwa w dalszym ciągu w prasie angielskiej. Cała prasa poświęca naczelnym kolumnom zbrojeniom powietrznym i morskim Niemiec, żądając stosownego przeciwdziałania ze strony rządu brytyjskiego.

„Daily Herald” występuje z nową rewelacją, twierdząc, iż Niemcy wybudowały na wybrzeżu Sylt na Morzu Północnym

potężną podstawę aeroplanową. „Morning Post” twierdzi, że 250-cio tonowe łodzie podwodne, których budowę podjęli Niemcy, posiadają zasięg przebiegania, dochodzący dzisiaj do 6.000 mil. Dziennik podaje, że społeczeństwo angielskie, nawet na jego części, która się nie interesuje tem, co się dzieje w Europie na lańsk, nigdy nie będzie obojętne wobec

zbrojeniom powietrznym i morskim Niemiec, „Times” obala zaprzeczenie Niemiec, twierdząc z całym naciskiem swego autorytetu,

że wiadomość o podjęciu budowy 12 łodzi podwodnych brytyjskie koła rządowe otrzywały oficjalnie od kierownictwa marynarki niemieckiej w

ministerstwie Reichswchry. „Daily Telegraph” zapowiada, że rząd brytyjski podejmie szeroko zakrojony program ekspansji powietrznej i że wy-

datki na lotnictwo w budżecie tegorocznym zostaną doprowadzone do 25 milionów funtów szterlingów.

Prasa przypomina również, że rząd brytyjski ma prawo skorzystania z klauzuli traktatu morskiego zawartego w Londynie w r. 1930 pozwalającej mocarstwom, które podpisały ten układ, a więc W. Brytanji, Stanom Zjednoczonym i Japonji na

rozszerzenie swoich zbrojeń na morzu, o ile jakiegokolwiek z mocarstw poza nawiasem tego traktatu podejmie zbrojenia morskie, jakie spodziewane są w ciągu bieżącego tygodnia w Izbie Gmin oraz na rozmowy, jakie prowadzone będą przez członków gabinetu brytyjskiego oraz z premierami dominjów, przybyłymi do Londynu na uroczystości jubileuszu koronacyjnego.

Litwa się zbroi

KRÓLEWIEC. (PAT). „Königsberger Allg. Ztg” donosi, że przez przedłużenie służby rekrutów o 3 miesiące, Litwa osiągnie zwiększenie swojej ar-

mii do 31.000. Równocześnie przeprowadza się w armii litewskiej polepszenie materiału technicznego przez zakup no-

wych tanków i samolotów wojskowych. Poza tem piechota litewska ma być zaopatrzona w artylerię pomocniczą do walk z oddziałami zmotoryzowanymi.

Rokowania francusko — sowieckie na dobrej drodze

MOSKWA (PAT.). Korespondentom zagranicznym w Moskwie dano następujący komunikat oficjalny o rokowaniach z Francją:

„O przebiegu rokowań francusko - sowieckich w sprawie paktu wzajemnej pomocy TASS otrzymuje z miarodajnego źródła następujące wyjaśnienie:

„Wbrew doniesieniom różnych organów prasowych sprawa t. zw. automatyzmu pomocy nie wywalała i nie

wywołuje żadnych różnic. Obie strony od samego początku zgodziły się, że wzajemna pomoc winna być okazywana na zasadzie decyzji rady Ligi Narodów.

W ten sposób pakt francusko - sowiecki będzie uzgodniony z układem lokarneskim. Na tej właśnie podstawie były zaczęte rozmowy, gdy była mowa o wschodnim pakcie regionalnym i o sowiecko - francuskim pakcie gwarancyjnym. Najbardziej kłopotliwym okazało się znalezienie odpowiednich formuł.

Ze swej strony Sowiet, data do te

go, aby 1) zapewnić całkowitą wzajemność zobowiązań, 2) nadać pakto- wi taką formę, przy której nie mógłby on być interpretowany, jako skierowany swem ostrzem przeciwko jakiegokolwiek stronie, 3) zawczasu ustalić jednakowe zrozumienie przez obie strony granic wziętych na siebie zobowiązań.

Niema powodu do sądzenia, aby owe dążenia nie odpowiadały również życzeniom rządu francuskiego i aby miały okazać się nieprzewidywaną przeszkodą na drodze osiągnięcia całkowitego porozumienia co do redakcji wszystkich artykułów paktu”.

ODNALEZIENIE ZAGINIONEGO.

TOKIO, PAT Samolot pasażerskiej linii komunikacyjnej Mandzuko-Japponja, o którym brak było wiadomości od piątku, znaleziony został przez rybaków na wybrzeżu morskim w pobliżu miejscowości Anzang. Lotnika i mechanika nie odnaleziono.

Z GIEŁDY

Obroty średnie, tendencja niejednolita. Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych — 5.27%. Rubel złoty 4.68. Dolar złoty 9.11. Rubel srebrny 1.90; 100 kopiejek bilonu srebrnego — 0.90. Gram czystego złota 5.9244. Marka niemiecka (banknoty) w obrotach prywatnych 198.50. Funty sterl. (banknoty) w obrotach prywatnych 25.55.

Akcje: Bank Polski 88.75 — 89.00; Ostrowiec 19.00; Starachowice 17.35 — 17.25.

OD ŚWITU DO NOCY

Wczoraj w południe w Klubie Urodziców Państwowych (ul. Nowy Świat 61) odbyło się uroczyste otwarcie wystawy prasy i książki katolickiej w Polsce, zorganizowanej przez Akcję Katolicką przy parafii św. Krzyża.

W Genewie (Szwajcaria) rozeszła się wiadomość o wizycie, jaką złożył tu dnia 18 bm. polskiemu min. spraw zagr. poseł litewski w Paryżu p. Klimas. Rozmowa ta miała dotyczyć sprawy nawiązania rokowań polsko-litewskich.

Wczoraj o godzinie 23-ej min. 5 przybył z Budapesztu do Warszawy nowoimianowany poseł węgierski dr. Andrzej de Hory.

Arceybiskup Paryża Verdier celebrował Mszę św. w obecności wszystkich dygnitarzy kościelnych, którzy przybyli do Lourdes (Francja), by wziąć udział w uroczystościach. Ilość Melgrzymów obliczają na 250.000 osób.

Święto Pracy we Włoszech

RZYM. (PAT). W dniu wczorajszym obchodzono we Włoszech tradycyjną rocznicę założenia Rzymu łącznie ze świętem pracy. W głównych miastach wszystkich prowincji włoskich przedstawiciele władz rozdali zgórą 50.000 świadectw emerytalnych robotnikom i pracownikom, którzy bądź przekroczyli 65 rok życia, bądź też stali się inwalidami. Ponadto rozdano 12.000 świadectw renty do stałkowej dla robotników, obarczonych licznymi rodzinami. Wszystkie

świadectwa emerytalne rozdane w dniu wczorajszym, opiewają na sumę około 50 milionów lirów.

Niezależnie od wyżej omówionych świadectw rozdano 2.300 emerytur marynarzom ubezpieczonym w odrębnej ubezpieczalni morskiej. Zgodnie z tradycją inaugurowano również nowe roboty publiczne oraz udekorowano szereg obywateli odznaczeniami i orderami za działalność na polu religijności, literatury, sztuki i pracy fizycznej.

Znikła groźba powodzi

STANISŁAWÓW. Wobec tego, że w nocy z soboty na niedzielę deszcze przestały padać, stan wód na rzekach górskich, stanowiących dopływy Dniestru zaczął opadać i niebezpieczeństwo powodzi minęło. Natomiast stan wody na Dniestrze od ujścia rzeki Łomnicy wód wzrasta i wynosił w niedzielę wieczorem około 3 mtr. ponad poziom normalny; a pod Niżniowem w nocy z niedzieli na poniedziałek około 3.40 ponad poziom normalny. Dniestr wystąpił z brzegów. Naogół w powiatach gór-

skich krótkotrwała powódź nie wyrządziła większych szkód.

Groźba ataku lotniczego na Stany Zjednoczone bez wypowiedzenia wojny

WASZYNGTON (PAT.). General Andrew, szef sztabu generalnego lotnictwa na pełnym posiedzeniu komisji wojskowej izby reprezentantów wysunął plan, według którego w razie potrzeby St. Zjednoczone winny być gotowe do zajęcia francu-

skich i angielskich wysp. Gen. Andrews wymienił Nową Ziemię, Saint Pierre de Miquelon, Bermudy, Wyspy Bahamskie, Jamajkę, Trinidad, Honduras Brytyjski i Małe Antyle. Andrews zalecał roztoczenie obserwacji nad temi baza-

mi, celem zapobieżenia atakowi lotniczemu.

Mjr. Hugh Nerr, należący również do sztabu generalnego lotnictwa, oświadczył, iż posiada wiadomości z miarodajnego źródła, że pewne mocarstwo azjatyckie wysłało 100 oficerów do

Peru w charakterze instruktorów. Wobec faktu częstych raidów samolotowych nad Ameryką Południową nie jest wykluczone — mówił Nerr — że pewnego dnia dowiemy się o ataku na Kanał Panamski bez wypowiedzenia wojny.

Zniżka do 1/2: „Adria”, „Atlantio”, „Swit” lub „Bagatela”

dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”

Wodny 2-tydzień w dniu 30 kwietnia 1935 r.

Listy z Anglii

Niemiecka polityka morska

(Korespondencja własna „Ostatnich Wiadomości“)

Londyn, w kwietniu.

Angielska opinia publiczna już od berlińskich rozmów angielskich mężów stanu z kancle rzem Hitlerem z szczególną uwagą śledzi politykę morską Trzeciej Rzeszy i rozpatruje jej postulaty morakie. W pismach angielskich pojawiły się w ostatnich dniach wiadomości o tajnych zbrojeniach Niemiec w tym kierunku. Pojawiały się nawet wiadomości o przygotowywanej niemiecko-brytyjskiej konferencji. Konferencja ta zajmować się ma oczywiście tylko technicznymi, a nie zasadniczymi kwestjami.

„Neue Zürcher Zeitung“ zamieściła w tych dniach ciekawy artykuł, w którym omawia się wzajemne stosunki morskie pomiędzy Anglią i Niemcami. Zdaje się, że pismo to czerpało swe wiadomości z kół dobrze poinformowanych. W artykule wskazuje się na to, że Anglia nie zapomniła o niebezpieczeństwie zbrojen morskich niemieckiego mocarstwa, o niebezpieczeństwie, które zaprowadziło ją do wojny światowej.

Również Niemcy były świadome tego, że pokutowały za politykę, admirała Tirpitz.

Kancelarz Hitler twierdził, że Niemcy muszą wystrzegać się błędów polityki Tirpitz. Tem większą niespodzianką była wiadomość londyńska, według której myśli się o zwołaniu niemiecko-brytyjskiej konferencji morskiej, bowiem podczas rozmów berlińskich okazało się, że rząd Rzeszy domaga się pozwolenia na budowę floty równającej się przynajmniej jednej trzeciej floty angielskiej. Rząd angielski uważał żądanie to za nie do spełnienia.

Gdyby zbrojenia Niemiec zostały praktycznie uskutecznione, Niemcy posiadałyby na Morzu Północnym nietylko taką samą flotę, ale nawet przewagę nad flotą angielską, bowiem w czasach pokojowych Anglia nie

może skupić swej floty u brzegów wyspy. Przyznanie parytetu morskiego państwu kontynentalnemu byłoby sprzeczne z tradycją angielską, której i obecnie przestrzega angielska admiralacja, chociaż zbrojenia lotnicze cośkolwiek zmieniły podkład tej tezy. Rząd Rzeszy niemieckiej swemi żądaniem naraził się na niebez-

pieczeństwo, które Hitler pierwotnie chciał uniknąć.

Niemcy i po Stresie i po wyroku genewskim starają się oderwać Anglię od wspólnego frontu z Francją i Włochami.

Skoro tylko dosłyszają nieprzychylny echa swych żądań w Anglii, poczęły ustępować. Dowodem tego jest telegraficz-

ne doniesienie berlińskiego korespondenta „Times“, w którym żądanie niemieckie (jedna trzecia floty angielskiej) znacznie jest zredukowane. Korespondent „Times“ został poinformowany, że Niemcy życzyłyby sobie wybudować tylko pięć okrętów wojennych, a więc tyle tylko, ile Anglia posiada na wodach otaczających

państwo, nie licząc floty na wodach kolonialnych. Dalej Niemcy domagałyby się przyznania im 17 krążowników (Anglia posiada 23), dalej 50 torpedowców (Anglia — 80) i 20—25 łodzi podwodnych, których Anglia posiada 30.

Niemcy, które obecnie ustępują przed Anglią, oczywiście pozostawiają sobie otwarte różne możliwości. Prędzej czy później domagać się będą kolonii czy mandatów

z ramienia Ligi Narodów i na tej podstawie mogą wystąpić z nowymi żądaniem odnośnie do polityki morskiej. Berliński korespondent „Times“ twierdzi, iż podczas narad berlińskich Niemcy oznaczyły swoje żądanie odnośnie kolonii jako postulat pre-styżowy, oznaczający uznanie niemieckiego prawa i zdolności do wykonywania mandatu. Rzeki oczywiście uzyskanie kolonii czy mandatów nie jest podobno aktem alne. Nie jest też warunkiem powrotu Niemiec do Genewy. Nawet wielki dziennik angielski, który w ostatnich miesiącach z podziwu godną gorliwością doszukiwał się dobrych stron niemieckiej polityki, zmuszony jest obecnie przyznać, że sytuacja później może się zmienić i że Niemcy domagają się będą takiego ustosunkowania sił morskich, że wyszłoby to na niekorzyść Anglii.

KRATKI SĄDOWE

OBYDWIE MAŁPY.

Dwie miłe, bardzo miłe sąsiadki pokłóciły się o jakieś tam drobnostki. Kłótnia przybrała tak zastraszające tempo, że sam pan dozorca (pardon, kierownik podwórza) zmuszony był przemówić do skłóconych dam, którym szatańska moc rozwiązała język.

Od czasu do czasu miłe sąsiadeczki darzyły się epitetami nadwisiańskimi.

— Ty małpo! ty cholero! ty... taka owaka w....

Bardziej czuła na honorze i ciele wniosła skargę do sądu o zniewagę.

W tej sprawie wezwano pana dozorcę, któremu przewodniczący zadał takie pytanie:

— Co świadkowi wiadomo w tej sprawie?

— Po prawdzie, to nic — rzekł pan dozorca.

— Czy oskarżona nazwała oskarżycielkę małpą?

— Żeby tak z czystym sumieniem powiedzieć na ten przykład, to obydwie są małpy...

— Zwracam uwagę, że świadek nie jest wezwany w charakterze eksperta, więc proszę zaniechać tego rodzaju uwag i opowiedzieć jak to było.

Pan dozorca rozpoczął swą opowieść od początku.

NA PRZYSTANKU...

Na przystanku tramwajowym, jakaś starsza kobieta zaczęła natarczywie prze-

chodzić, prosząc „co łaska“... Ponieważ łaska pańska na petrym koniu jeździ, przeto nieszczęśliwa kobiecina zmuszona była do jeszcze większej natarczywości.

W tym momencie nadszedł posterunkowy, który zebraczkę zaprowadził do komisariatu. Sąd Grodzki skazał Gołdę Monolik na 7 dni aresztu — zaś w dniu wczorajszym Sąd Odwoławczy karę tę zatwierdził, lecz wykonanie jej za-

LICZNIK ZŁE LICZYŁ...

Pewien gość wynajął tak-

ówkę na Długiej. Dojechaw-

szy na Tomackie polecił zatrzymać się szoferowi Ignecemu Słowikowi, który tenorowym głosem oświadczył: „Trzy złote!“

— Co, trzy złote za taki kawałek drogi? — zapytał zdziwiony pasażer.

Skończyło się protokołem i sprawą sądową.

Słowik tłumaczył się pomyłką, a tymczasem stwierdzam, że licznik był odpowiednio nastawiony.

Sąd zaaplikował Słowikowi 100 zł. grzywny. Wczoraj wyrok ten Sąd Okr. (wydział odwoławczy) zatwierdził.

Sprawa nadawania obywatelstwa

W dniu wczorajszym Najwyższy Trybunał Administracyjny ogłosił nie zwykle doniosły wyrok w sprawach nadawania i cofania obywatelstwa polskiego.

N. T. A. rozpatrywał ciągnący się od szeregu lat zasadniczy spór o u-nieważnienie dowodu osobistego. Spór ten wynikał wskutek cofnięcia paszportu mieszkańcowi Pińska: Berkowi Cyrlińowi, który w 1919 roku otrzymał dowód osobisty z adnotacją o stwierdzonym obywatelstwie polskim. Jednakże w następstwie, wskutek przeprowadzonych dochodzeń miejscowe starostwo doszło do przekonania, iż Cyrlińowi nie przysługuje obywatelstwo Państwa Polskiego, wobec czego dowód u-nieważniło.

Sprawa przeszła przez wszystkie instancje administracyjne i oparła się o N. T. A.

Najwyższy Trybunał Administracyjny skargę Cyrlińa oddalił, jako niezasadzoną, stwierdzając w ten sposób zasadniczą tezę, że władze administracyjne są uprawnione do u-nieważniania paszportów. Dowód osobisty zawierający nawet stwierdzenie obywatelstwa polskiego nie jest samo przez się aktem nadania obywatelstwa, a jedynie zaświadczeniem, które w razie ujawnienia sprzecznych z niem danych traci moc.

Wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego o u-nieważnieniu dowodów osobistych może mieć zastosowanie wobec wielu mieszkańców

Kresów Wschodnich, których obywatelstwo polskie stwierdzone w paszportach uważane było dotąd za ostatecznie przesądzone.

Wielkie uroczystości w Anglii

Niewiele już tylko dni dzieł Londynu od daty rozpoczęcia uroczystości jubileuszowych, które są podwójnym świętem

zarazem dynastji panującej i króla Jerzego V. oraz Imperium Brytyjskiego.

Gdy stało się wiadomem, że pochód uroczysty, który wyruszy 6 maja z Buckingham Palace do katedry św. Pawła liczyć będzie tylko trzy karoce dworskie eskortowane przez gwardzistów irlandzkich rozczarowanie wśród publiczności było ogromne.

Lud pragnął i spodziewał się ujrzeć nieskończonej długo procesję pojazdów, wiozących księżat, panujących, członków rządu, przedstawicieli dominijów, władców Wschodu w ich orientalnych strojach, Nawet amerykańskie biura podróży, które przygotowały dla swych klientów dokładny opis uroczystości jubileuszowych, były speszone. Jakiś Wzrostkiemu trzy karoce dworskie! Nie, to zamało dla turysty z za Oceanu, który ma spędzić kilka tygodni w Anglii, by napoić oczy widokiem uroczystości dynastycznych, by

mieć potem co opowiadać swoim krewnym, znajomym, ciakwym.

Choć więc król i królowa bronili się przed przeciążeniem ceremonjału uroczystości, trzeba było jednak ustąpić i powiększyć liczbę trzech karoc do dziesięciu. Przed i za karocami maszerować będą

oddziały wszystkich rodzajów broń.

Program uroczystości w pierwszym dniu obejmuje też po powrocie z katedry mowę króla przez radio do wszystkich krajów i obywateli Imperium Brytyjskiego. W trzy dni później złoży Izba Gmin i Izba Lordów hołd parze królewskiej.

W ciągu czterech tygodni

nieprzerwanych uroczystości i obchodów będzie para królewska co niedziela składała wizyty w innej dzielnicy Londynu, przyjmowana i witana przez odnośnych burmistrzów. Synowie króla zwiędzą pokolei wszystkie większe miasta Anglii, Szkocji, Walji, Ulsteru. Manewry floty przy ujściu Tamizy, parada floty powietrznej w Aldershot, parada wojska, bankiety w Guildhall u lorda-majora, w Buckingham Palace wypełnią resztę czasu.

Aby zdobyć miejsce siedzące na trybunach, trzeba być człowiekiem zamożnym, a nawet miejsca w oknach opłacane są bardzo drogo, nie na kieszeń człowieka z ulicy. Najdroższe miejsce na trybunie kosztuje 15 funtów. Ale są też miejsca uprzywilejowane, które kosztują od 100 do 600 funtów.

Londynu czeka na sygnał, aby parzyć, podziwiać, entuzjastycznie i... bawić. Bo godzina policyjna dla zakładów rozrywkowych i restauracyjnych została przesunięta do późna w noc, aby każdy Anglik mógł użyć do syta.

A Londyn hotelarzy i pensjonatów już dzisiaj jest przeładowany gośćmi ze wszystkich stron kraju i ze świata całego.

I oblicza przy tej okazji, co mu przyniosą w brzęczącej monecie raz tylko na 25 lat powtarzające się uroczystości.

Byt.

Panna z felerem

(A. E.). Do swata Zawistowskiego przyszedł pan Onufry Szydełko i rzekł:

— Panie swacie! Mam syna, strasznego łobuza. Chciałbym go ożenić, to się może ustakuje.

— Dobra jest. A czy to wielki awanturnik, ten pański synałek?

— Panie! Nie pytaj pan lepiej. Leń, opój, zawadziaka, tylko czekać, a kraść zacznie.

Swat uśmiechnął się pobłażliwie.

— Nic nie szkodzi, panie Szydełko. Znajdzie się dla niego żona. Teraz kobiety jak tylko parę spodni na wystawie widzą, to odrazu mdleją z miłości. A ile on sobie latek liczy?

— Osiemnaście.

— Taki młody! To może poczekać, aż nabierze rozumu?

— Jak nabierze rozumu, to się przecie nie ożeni, panie swacie.

Swat przyznał rację panu Onufremu i pokazał mu fotografię jednej z kandydatek do stanu małżeńskiego.

— To coś dla pana. Prawda, że ładna? Paluszki lizac.

— I tam. Nie zalewaj pan, panie swacie. Przecie jednym okiem patrzy na Marszałkowską, a drugim na Żolibórz. Także samo zęba jednego z przodu nie ma. Ale co tam! Dla mego syna i ta dobra

— Znakiem tego interes zrobiony.

— Trzaby jednak młodych ze sobą zapoznać — rzekł pan Szydełko.

— Co to to / nie — odparł swat. — Nie takie tera czasy. Dawniej to się młodzi najpierw poznawali, później zaślubiali, a dopiero potem brali się do rze czy. A teraz to odrazu biorą się za to trzecie.

— A co to panu szkodzi?

— Jakiś co? Przecie jestem swat, człowiek solidny, nie mogę pozwolić na taką rozpustę.

— To tak! — podniósł się z krzesła pan Szydełko. — Teraz to już rozumiem. Widać ta pańska panienska jakiś feler ma.

— Boże broń! Dziewczyna jak gołabek!

— Znamy się na tych gołabkach! Boisz się pan, żeby się mój chłopak przed ślubem nie przekonał! Tak to swat porządny robi? Łobuz pan jesteś! Krętać!

Za te obraźliwe wyrażenia stanął pan Szydełko przed sądem.

— Panie sędzio! — mówił — przecie każdy jeden sprzedawca towar przed kupnem, czy przy odkremieniu nieuszkodzony. Mam rację, czy nie mam? Kota w worku się nie kupuje!

Sąd skazał pana Onufrego na 10 zł. grzywny.

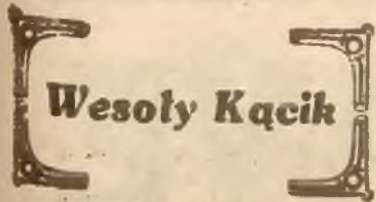
Wprowadzenie w błąd władzy lub instytucji

Kto przez złośliwość lub swawolę wprowadza w błąd władze lub instytucje użyteczności publicznej — podlega karze z art. 20 prawa o wykroczeniach.

W związku z tem Sąd Najwyższy orzekł, że z treści art. 20 prawa o wykroczeniach nie wynika, aby „złośliwość, lub

Dr. med SZTERN Senatorska 8 (przy pl. Centralnym). Weneryczne pecherza, dróg moczowych, płciowe

KUPON
PORADY PRAWNEJ

Wesoły Kacik

WYCIECZKA.

Wycieczka zorganizowana przez Tow. Przyjaciół Kałuszy na w celu odwiedzenia syreniego grodu doznała nadzwyczajnego przyjęcia. Panie i panowie, uczestnicy wycieczki, zaraz na dworcu otrzymali znaczki i żetony. Każdemu wręczono kącik do notatek, najnowszy plan Warszawy i reklamę znanej firmy towarowej.

Losem wycieczkowiczów został specjalista od oprowadzania gości z prowincji pan Kajetan Mrówka, honorowy mieszkaniec pekinowego domu na Złotej. Muszę przyznać, że pan Mrówka zna Warszawę, wie co pokazać i jak objaśnić przyjeźdnym, na co zwrócić uwagę i w jakiej chwili.

Specjalnie oznaczonym na służbowo tramwajem gości często obwoził po Warszawie. — Oto jest, że tak powiem, most Kierbiedzia. Wiadomo, wybudowany został przez księcia Poniatowskiego i dawniej znajdował się pod cytadela. Ale Kierbiedź, jako człek bogaty, most odsunął, żeby był bliżej przystani na Wisle.

Kałuszyńskie, nieco zdziwienie, spojrzeli jeden na drugiego, następnie na pana Mrówkę, ostatecznie znów na siebie i w końcu pokiwali głowami. Pan Mrówka, od którego niosło nie do okowita, twierdził:

— A tu oto jest zoologiczny ogród — wskazywał na ratusz — tylko, że dawniej to tu i rade lwy były i inne okazy, a teraz coraz mniej. A tu proszę państwa strażak na wieży. W tym miejscu to mu jest zimno, a w lecie to mu ciepło, z powodu że takie jest zarządzanie komendanta strażackiego. A z tej strony jest parlament z baletem i solistami, wybudowany nad cukiernią Semadeniego z bilardem.

— Proszę uważać — zaalarmował kałuszyńszczyznin — tutaj jest bar-automat. Za jeden guzik, jak jeden kawałek okrągłej blachy można sobie popić lemoniady i zjeść kanapkę. Trzeba tylko dobrze uciekać.

Na Bankowym, wskazując na ministerstwo skarbu, zakomunikował:

— Zakład dobroczynny im. Wincentego a Paulo. Zbudowany z nakazów państwowych i pod hasłem miłości bliźniego. Każdy może wejść w ubranie, a wyjść nudy. Ktoś może mieć się pałać Błękitny, który jest zielony, bo tynkowany na szaro.

— Hale Mirowskie, szanowne państwo, najważniejszy żółty ładek Warszawy, wybudowane za gotówkę, prowadzone przez magistrat. Jak tak dalej pójdzie, to stragany zamkną się, a na ich miejsce urządzony będzie dancing.

I tak o każdym budynku, o każdym gmachu opowiadał pan Mrówka jak z nut. W pewnej chwili zebrani znaleźli się przed ambulatorjum Kasy Chorych.

— Salon męski i damski, zakład pogrzebowy jednocześnie, wejście tylko dla dorosłych. Dzieci placą połowę.

— Panie, już się pan zagalopował — odezwał się pan Żarnowski z Kałuszyńszczyznin, który do tej pory cierpliwie żuł gumę. — Dość bujania gości. Takiego przewodnika to na szmela.

Na dany sygnał faceta wyrzucił go z drzwiami wagonu. Mrówka stracił posadę. A wszystko przez wódkę.

Nie-Zdun.

Nasze wielkie ankiety z nagrodami

Moja pierwsza miłość

Miłość zwycięża (Godło: Szczęśliwi)

W dalszym ciągu drukujemy prace Czytelników na temat ankiety p. t. „MOJA PIERWSZA MIŁOŚĆ”. Komisja ankietowa przy Redakcji „OSTATNICH WIADOMOŚCI” wyznaczyła nagrodę w wysokości 25 zł. za następującą pracę, podpisana godłem „Szczęśliwi”

(Dokończenie)

Wróciłem do Warszawy. Ale wróciłem już zupełnie inny, zginął gdzieś humor, zginęła beztroska wesołość, byłem pod wrażeniem bezwzględnej mowy ojca, którego w tej chwili wprost nienawidziłem. Przecież on obraził moją Ankę, obraził kobietę bez której nie wyobrażałem sobie życia.

Czekałem na Ankę. Przyjechała o kilka dni później. W pierwszej chwili nie poznałem jej, tak była zmieniona.

Ze łzami w oczach opowiedziała mi, że i ona przeżyła w domu to samo mniej więcej co i ja. Rodzice upatryli sobie dla niej bogatego kupca na męża i nic nie chcieli słyszeć o

SLUBIE ZE MNĄ.

Dla nich byłem jak i Anka dla moich rodziców, parszywą owcą, której nie wolno było wejść do statecznej rodziny.

Mieliśmy więc jedną tylko drogę do wyboru, albo rzucić dom, wyrzec się rodziny, albo też zostać się i wrócić na łono rodziny.

Ta druga alternatywa nie potrafiła nas wobec ogromu naszej miłości przekonać, postanowiliśmy

ZERWAĆ Z DOMEM

i poświęcić się sobie. Wystosowaliśmy listy do naszych rodzim i zaczęliśmy się szykować do wyjazdu, gdyż postanowiliśmy opuścić kraj i na obczyźnie rozpocząć nowe życie.

I znów ślepy los zesłał mi Tadeusza B. starego przyjaciela z ławy szkolnej również

jak i ja inżyniera, który zajmował poważne stanowisko w jednej z większych fabryk motorów lotniczych w Stanach Zjednoczonych. Przybył do Warszawy, dla likwidacji szeregu spraw majątkowych.

Korzystając z okazji wtajemniczyłem go w

MOJĄ TRAGEDJĘ.

zwrzyłem mu się może nawet szczerzej niż ojcu.

Nie zawiodłem się na nim, Tadeusz obiecał mi podać rękę i tego samego dnia jeszcze napisał obszerny list do swojej fabryki protegując mnie ja-

ko bardzo zdolnego młodego inżyniera.

Dwa tygodnie czekaliśmy a niecierpliwie na odpowiedź. Aż wreszcie pewnego dnia nadeszła pod moim adresem obszerna odpowiedź z Ameryki wraz z kontraktem. Zostałem zaangażowany z bardzo dobrą pensją.

Nie wiedziałem jak dziękować Tadeuszowi, który swoim wstawiennictwem tyle dobrego dla mnie zrobił.

Zaczęliśmy się szykować do wyjazdu. Okręt nasz odpływał za miesiąc, za miesiąc rozpocząć się miało nasze

Co przeżywa kobieta pracująca

Manicurzystka w zakładzie Fryzjerskim (Godło: Lunia)

Wyobrażam sobie, co musiała przeżywać żona pana inżyniera. Nie wiedziała zapewne, że jej mężulek w czasie nieobecności pozwala sobie na organizowanie awanturniczych historyjek.

W duchu cieszyłam się, że własna małżonka, przypuszczalnie kobieta energiczna, potrafi powstrzymać dalsze zapędy uwodźciciela.

Ale co będzie ze mną? Czy mam pójść na umówione spotkanie? Czy lepiej zrezygnować? A przecież wtedy pani inżynierowa nie uwierzy w telefon i wówczas cała moja akcja spali się na panewce.

Po krótkim namyśle postanowiłam pójść. O umówionej godzinie znalazłam się przed bramą domu inżyniera. Przy-

znam się, że troszkę się bałam, ale ostatecznie zwyciężyło we mnie poczucie uczciwości i udałam się pod wskazany numer mieszkania. Otworzyła mi drzwi pokojówka. Po chwili ukazała się młoda, dorodna kobieta. Byłam zdumiona, że inżynier może zdradzać tak ładną kobietę. Była nie tylko ładna, ale niesłychanie miła.

Podeszła do mnie i od razu zadała pytanie:

— To pani do mnie telefonowała? Czy jej błyszczały, a usta lekko drżały. Widać było, że niewiasta bardzo przeżywa swą tragedję. Pociągnęłam mnie do bocznego pokoju i tu zawiązała się między nami dłuższa rozmowa.

Jak się dowiedziałam pan inżynier nie wiedział jeszcze o powrocie swej żony i dlatego też cała historia przeze mnie ukartowana mogła się wspólnie udać. Pani inżynierowa szczerze mi dziękowała za poparcie i przyrzekła, że w wypadku, gdy stracę pracę, postara się, abym nie głodowała.

W trakcie rozmowy opowiedziałam w jaki sposób pan inżynier zalecał się do mnie i nawet zakomunikował, że inżynier uczynił sobie z za-

NOWE ŻYCIE.

Ślub nasz odbył się na okręcie. Anka została panią inżynierową.

Dzisiaj wiele już lat minęło od tej pamiętnej chwili, zostałem obywatelem amerykańskim i szczęśliwym ojcem dwóch małych zuchów.

Miłość nasza

ZWYCIEŻYŁA,

potrafiła pokonać wszelkie przeszkody, wszelkie najtrudniejsze choćby do rozwiązania zagadnienia, miłość nasza zwyciężyła przywiązanie do domu rodzicielskiego, zwyciężyła wszystko, aby dać nam prawdziwą radość życia.

złędu fryzjerskiego miejsce swych spotkań z manicurzystkami.

Ułożyłam plan działania. Nie wiasta miała pozostać w pokoju, a gdy usłyszy mój krzyk miała wpaść do gabinetu. Około godziny 9-ej wieczorem przyszedł pan inżynier. Był miłe zdziwiony, że już jestem w jego gabinecie. Od razu poczuł się nieswojo. Odrzucał mnie kieliszkiem mocnego wina. Oczywiście nie odeszło się bez specjalnych czułości. To znaczy, że pan inżynier starał się mnie objąć i pocałować. Wyrwałam mu się z rąk i uciekałam w głąb pokoju.

Inżynier uśmiechnął się i rzekł:

— No nie, bardzo dobrze, że jesteś taka nieprzystępna. Lubię takie... Inżynier wychylił kolejno kilka kieliszków koniaku. Zauważyłam, że jest podchmielony. Za chwilę mógł być pijany. Wówczas sytuacja moja byłaby niezbyt wesoła.

Czas więc było działać. W momencie, gdy inżynier usiłował mnie chwycić w objęcia, krzyknęłam. Sama przeraziłam się tego krzyku. I... bomba. Do gabinetu wpadła pani inżynierowa. Nie chciałam być świadkiem burzy. Zdażyłam tylko usłyszeć huk wymierzonego policzka. A po chwili kilka mocnych słów.

Gdy nazajutrz przyszedł do pracy dowiedziałam się, że mi wymówiono. Bez podania motywów. Domyśliłam się jednak, czyja ręka tu działała... Nie przejmowałam się tym zbyt. Wierzyłam, że tym razem nie będę długo głodowała.

I nie omyliłam się. Dzięki poparciu pani inżynierowej otrzymałam pracę...

Zbiórka 3-cio majowa

Jak co roku Polska Macierz Szkolna puka do serc w związku z dniem 3 maja. W tym dniu odbędzie się bo wiem zbiórka, mająca na celu pomnożenie funduszy Macierzy, która pragnie rozkrzewić oświatę na dalekich i bliskich kresach wschodnich naszej Ojczyzny i wypełnić panoszący się tam analfabetyzm.

Metody jakie stosuje Polska Macierz Szkolna w sprawie zwalczania u nas ciemnoty, jako bardzo skuteczne, znalazły naśladowców poza granicami naszego kraju: już dziś w ślad Macierzy poszły Hiszpania, w której jest 49 proc. analfabetów i Rumunia.

Nie wątpimy, że społeczeństwo nasze doniosłość tej akcji oświatowo-społecznej i poprze ją gorąco.

Radio jako środek leczniczy

Nowe metody leczenia zawdzięcza się często tylko przypadkowi.

Stwierdzono to w wielu okazjach. Okazało się np. ostatnio, iż fale radioelektryczne mogą służyć nie tylko do przenoszenia dźwięków, audycji, informacji.

Ludzie, którzy pracują zbliżeni przy aparatach krótkofalowych, doświadczają bólów głowy, odczuwają zmęczenie, stają się senni. Było to coś zupełnie nowego. Sądono naogół, że ciało ludzkie zachowuje się wobec fal radioelektrycznych jak eter, przepuszcza je. Odtąd stwierdzono fakt nowy: fale krótkie oddziałują w swoisty sposób na organizm ludzki. Na podstawie tego spostrzeżenia podjęto badania i obserwacje.

Wkrótce narodziła się nowa dziedzina lecznictwa — terapia krótkofalowa. Przekonano się już, że krótkie fale pomagają przy leczeniu różnych chorób skórnych, ekcematów zapalenia etc. Ostatnio zaś dr. Last, ordynator szpitala w Wiedniu, poczynił interesujące doświadczenia z leczeniem reumatyzmu stawowego przy pomocy krótkich fal. Traktowaniu przez te fale poddawano tylko tych chorych, na których wypróbowano bez skutku dotychczasowe środki i metody. Okazało się, że pod wpływem krótkich fal znikała przedewszystkiem obolalność stawów, zwiększała się ich ruchliwość, chory mógł wykonywać rozmaite ruchy niezbędne przy pracy codziennej. Masaż, okłady dopełniały reszty kuracji, która doprowadzała do ostatecznego usunięcia obrzmienia i zapalenia w stawach. Poza tem stwierdził dr. Last w całym szeregu przypadków, iż t. zw. Hexenschuss, rozpowszechniona i bolesna, choć niegroźna przypadłość leczona

być może skutecznie i szybciej niż dotąd przez fale krótkie. Dotychczas stosowało się w tych razach aspirynę, inne jeszcze proszki, gorącą herbatę, okłady ciepłe i t. d. Czekano się na rezultat czasami dłużej, czasem krócej. Teraz inaczej. Krótki seans przy użyciu krótkich fal i oto błesny hexenschuss (zastrzał) znika od razu.

M. K.

PROGRAM RADJOWY

WTOREK, 30 KWIECIEŃ

6.30 „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.36 Gimnastyka; 6.50 Muzyka (płyty); 7.50 „Wskazówki praktyczne”; 8.00 Audycja dla szkół; 11.57 Sygnał czasu; 12.00 Hejnał; 12.05 Koncert Trii Rymowicza; 12.50 Chwilka dla kobiet; 13.05 Koncert Małej Orki.; 13.50 „Z rynku pracy”; 13.55 Wiadomości o ekspozycji polskiej 15.45 „Te same melodie — różne podane”; 16.30 Pogadanka dla dzieci. 16.45 Kwadrans słynnych artystów. 17.00 „Skrzynka P. K. O.”. 17.15 Koncert. 17.50 „Medycyna indywidualna i medycyna społeczna”. 18.00 Koncert, tr. z Wina. 18.15 Fragment teatralny. 18.30 Koncert reklamowy. 18.45 Płyty. 19.15 Wiadomości rolnicze. 19.30 Wiadomości sportowe. 19.35 Muzyka lekka. 19.50 Feljeton aktualny. 20.00 Koncert Metropolitalnego Chóru Prawosławnego. 20.55 „Garnuszek kakao z bułką” — pogadanka. 21.00 „Słodki kawaler” — operetka. 22.30 Bimro studjów rozmawia ze słuchaczami P. R. 22.45 Muzyka taneczna.

MEDYCYNA INDYWIDUALNA

A MEDYCYNA SPOŁECZNA

Temat, który będzie poruszony w odcywie dziś o godz. 17.50 staje się bardziej aktualny ze względu na przeobrażenia społeczne i ekonomiczne w ostatnich dziesiątkach lat. Nie ulega bowiem wątpliwości, że w okresie powojennym jednostka ludzka wyżyła się w znacznym stopniu swego znaczenia indywidualnego, a

stała się jedną z niepozornych części społeczeństwa i państwa. Na tej zmianie staje się rzecz zrozumiałą, że również medycyna indywidualna na zaspakajającą potrzeby zdrowotne jednostki w drodze t. zw. praktyki prywatnej, przechodzi w zdecydowaną ewolucję w kierunku jej uspołecznienia, inaczej mówiąc, staje się medycyną zorganizowaną. O tych różnych formach sztuki leczenia mówić będzie właśnie we wtorek dr. Adam Huszcza.

CHÓR PRAWOSŁAWNY W RADJO

Piękno melodji prawosławnych pieśni religijnych, będą mogli podziwiać radiosluchacze polscy, którzy dziś o godz. 20.00 posłuchają koncertu Metropolitalnego chóru prawosławnego pod dyrekcją Dymitra Orłowa. W programie religijne pieśni wielkanocne.

WIECZÓR KOMPOZYTORSKI

LUCJI DREGÉ-SCHIEŁOWEJ

Dziś o godz. 17.15 nada rozgłośnia warszawska audycję szczególnie interesującą, bo ciekawą zarówno ze względu na same kompozycje, jak i ze względu na to, że stworzyła je... kobieta, fakt rzadki w muzyce dawniejszej i dzisiejszej. Kompozycje te obejmują pieśni, tańce fortepianowe oraz Partię na fortepian, flet i wiolonczelę; utwory te były już częściowo wykonane na koncertach warszawskich i spotkały się wówczas z ogromnie przychylną i nawet gorącą opinią krytyki stołecznej.

SPORTOWE

Mieszczanie, choć zaskon...
drutyni i dziesiąt...
był doskonały dysonans...
wykazał wielką umiejętność...
Ruch słaby w linii pomocy...

Warta — Warszawianka 1:1 (0:0)
Drużyna Warszawiaków wy...
przerwie Świątek dla Warsza...
wianki, następnie w 10 min. wy...

Warta — Polonia 2:0 (0:0)
Zastępnym zwycięstwem druż...
ktem i zdobywają dwie bramki...
przez Smola i Więka.

Mecze bokserskie w Warszawie
W sali teatr Nowości odbył się...
mecz bokserki Makabi — Polonia...

Motocyklowe mistrzostwa Warszawy
Przy tym wypadku fotograf Binek...
stał ciężko ranny, a parę osób z pu...

Ważne obrady P. Z. T. K.
Komisja rewizyjna — pp. Szym...
Błażewski, Dublaszewski, Pienią...

Ważne zgromadzenie Legii
Na stadionie Wojska Polskiego w...
wielkiemu odbiło się doroczne wal...

Ważne obrady P. Z. T. K.
Komisja rewizyjna — pp. Szym...
Błażewski, Dublaszewski, Pienią...

Ważne zgromadzenie Legii
Na stadionie Wojska Polskiego w...
wielkiemu odbiło się doroczne wal...

Ważne obrady P. Z. T. K.
Komisja rewizyjna — pp. Szym...
Błażewski, Dublaszewski, Pienią...

Ważne zgromadzenie Legii
Na stadionie Wojska Polskiego w...
wielkiemu odbiło się doroczne wal...

Ważne obrady P. Z. T. K.
Komisja rewizyjna — pp. Szym...
Błażewski, Dublaszewski, Pienią...

Ważne zgromadzenie Legii
Na stadionie Wojska Polskiego w...
wielkiemu odbiło się doroczne wal...

Ważne obrady P. Z. T. K.
Komisja rewizyjna — pp. Szym...
Błażewski, Dublaszewski, Pienią...

OWOC GRZECHU

TRAGICZNE DZIEJE, KTÓRE WSTRZĄSNĘŁY CAŁYM ŚWIATEM

Zapadła noc...
I ukryła starannie łyzy Ireny, łyzy radości, jakich już dawno nie wylewała.

Ruszyła dalej ku Czartkowowi.
Znów dostrzegła, jak niektóre dawniej jeszcze nikłe krzewy bujnie teraz się rozrostły.

Wkrótce ujrzała za drzewami wielki cień wod-dali.

Były to Borowice.

Mysłami była tam z nimi, razem...

Widać było zdaleka, jak światła zabłysnęły w starym pałacu. Jak w pokojach poruszały się postacie ludzkie...

Była teraz właśnie pora kolacyjna. Zjedzono ją w wielkiej sali jadalnej.

Potem jakieś postacie męskie wyszły jeszcze do ogrodu na papierosa.

I kto wie? Może nawet szczęśliwi bez niej? Może ją już zapomnieli?

Wtem nagle rozległy się kroki. Irena ujrzała tuż przy sobie jakąś parę: mężczyznę i kobietę. Ci ją tak-że dostrzegli. Kobieta zapytała:

— Co pani tu robi?

— Nic — odparła Irena — odpoczywam. A może tu nie wolno? To pójdę sobie.

— Ależ nie, proszę bardzo...

Z za plec kobiety ukazał się cień mężczyzny...

Był to najwyraźniej jakiś duchowny w długiej sutannie. Ten sam, którego nadejście Irena przed chwilą zauważyła.

Miękki głos odezwał się:

— Jagusiu...

Na dźwięk tego imienia Irena drgnęła...

Przypomniała sobie bowiem, że takie właśnie imię nosiła piastunka jej dzieci... Ta sama, przy której stał się niedługo ów straszny wypadek z Jasiem, mający potem tak tragiczne następstwa.

Tymczasem duchowny mówił dalej:

— Jagniusiu, z kim mówisz? Kto tu jest?

I nie czekając już na dalsze jej słowa, zbliżył

się do Ireny. Ponieważ był teraz zupełnie blisko niej, mógł więc świetnie odróżnić jej postawę, nawet rysy.

W świetle księżycy Irena też ujrzała jego oblicze, łagodne lecz mizerne, wysokie mądre czoło i jakiś dziwny smutek, zacajony w kąciłkach ust. Był niżej średniego wzrostu i miał zniekształconą łopatkę. Nie był garbaty, ale trzymał się nieco krzywo.

Widząc Irenę, ksiądz zapytał:

— Może wam czego potrzeba, moja kobieto?

Irena była szczęśliwa. Opanowało ją rozkoszne wzruszenie. Aż jej się chciało płakać ze szczęścia i radości. Sama nie wiedziała dlaczego...

Rzekła:

— Tak... nie mam dachu nad głową i... bardzo mało pieniędzy...

— A skąd to przybywacie?

— Z Truszkowic, gdzie pracowałam podczas żniw u jednego gospodarza.

— A dokąd idziecie?

— Dokąd Bóg zaprowadzi, proszę księdza — dobrodzieja. Zatrzymam się tam, gdzie znajdę pracę.

— W takim razie chodźcie z nami do pałacu. Znajdziecie tam pożywienie i nocleg.

— Ależ, proszę księdza, jakże można? Ja Włóczęga? Do pałacu?

— A, to nie znacie Borowic! Stamtąd nigdy głodny nie odejdzie nienakarmiony.

— Ale nie wiem doprawdy, czy hrabia Wilnicki i młody hrabia Jaś będą sobie tego życzyli — rzekła Jagusia.

— Dajże spokój moja droga — strofował ją ksiądz, poczem, zwracając się do Ireny, dodał — przkonce się, moja kobieto, że mój ojciec i brat przyjmą was z otwartymi ramionami.

Irena była temi słowami spiorunowana.

Co ten ksiądz powiedział?

Jego ojciec? Jego brat?

I tak silny kurcz ścisnął jej gardło, że ze wzruszenia nawet słowa rzec nie mogła.

Uszom swoim wierzyć nie chciała. Czyżby do-brze słyszała?

Ależ tak, tak, najwyraźniej: rzekł „mój ojciec... mój brat”.

Więc ten ksiądz który tu stał teraz przed nią był Stefkiem... Jej drugim synem... którego kochała nie mniej, niż pierwszego, pomimo przykrych wspomnień, związanych z jego osobą. I kto by to pomyślał? To dziecko grzechu, podłości, zbrodni stało się księdzem, oddanym Bogu, dobru, łagodności, miłosierdziu, przebaczeniu zła... Oddanym kojeniu krzywd cierpiącym, pocieszeniu łkających...

Jakże dziwnie plecie się na Bożym Świecie...

Ksiądz w pcwnej chwili, widząc, co się dzieje z Ireną, zapytał:

— Czemuż to się tak zmieszaliście?

— To nic, to nic, proszę księdza, totalnie tylko ze zmęczenia — poczem nagle znów zapytała — a można księdza dobrodzieja jeszcze raz zapytać, jak to ksiądz powiedział: ojciec, brat?

— Ależ tak, cóż w tem dziwnego? I co to wogóle za pytania?

— Stokrotnie proszę o przebaczenie księdza-dobrodzieja, już więcej nie będę.

Mówiła to przerażona, że może teraz już ksiądz zaniecha zamiaru zabrania jej do pałacu.

Obawy jej rozwiało wreszcie powiedzenie księdza:

— Więc choćmy już... Proszę iść za nami.

Irena, ledwo trzymając się na nogach z przejęcia, kroczyła za księdzem. Zarazem rzucała ukradkiem spojrzenia na swego syna — księdza...

Przyszli wreszcie do pałacu...

Irena stanęła przed progiem, skromnie i na ubo-czu, jak żebraczka.

Nie dla niej było frontowe wejście, przez które tak śmiało wkraczała dawniej, gdy była jeszcze Ireną hrabiną Wilnicką, nie zaś jakąś tam obłąkaną Genią. Jagusia poprowadzi ją do kuchni gdzie jej dadzą resztki jedzenia, pozostałe już nawet nie po państwu, ale po służbie, a potem wskażą, zapewne, miejsce w stodole na sianie. Ale mniejsza o to. Cel osiągnięty. Widziała męża i synów. Niczego, więcej nie pragnęła... Czuli się bardzo szczęśliwa.

Dalszy ciąg jutro

KRZYK W NOCY

WSTRZASAJĄCE GROZA DZIEJE STRASZLIWEJ TAJEMNICY

Podczas przerwy Ludwik ani na chwilę nie odchodził od Romana. Ten zaś dziękował mu z uniesieniem, mówiąc:

— O, jakis ty dobry, Lutku...!

— Niema za co — odpowiedział Ludwik — spełniam tylko mój obowiązek zawodowy.

I uśmiechnął się.

Roman zaś nato:

— No, no... nie udawaj... Mówisz tak prawdziwie z serca. Są tu akcenty, co do których niesposób się mylić.

— Skoro bronisz siebie, czyż mogę to robić inaczej, niż z całej duszy?

— Niestety, wydaje mi się, że nawet gdybyś wylazł ze skóry, i tak nie uda ci się mnie obronić nawet przy całej potędze twojego talentu obrończego. Moje życie skończy się wraz z tym procesem. Kara śmierci jest nieunikniona...

— Co ty wygadujesz, u Boga Ojca? — zirytował się Czarnomski i dodał — Oszalałeś? Nie, nie mój drogi, tak źle nie będzie... Ja na tej pracy zęby zjadłem i wyczuwam nastrój sądu. O karze śmierci już teraz wogóle nie może być mowy. Ale to mi jeszcze bynajmniej nie wystarczy. Chcę ci zwrócić wolność i cześć całkowicie, bez reszty...

Larecki na to nawet już nie odpowiedział i tylko westchnął głęboko.

— Ach, ty, Tomaszu niewierny! — skarcił go żartobliwie Ludwik, całkowicie pewny siebie.

Przerwa się skończyła. Posiedzenie wznowiono.

Wnet miał się rozstrzygnąć los Romana.

Ludwik zostawił sobie na koniec przemówienia sprawę badania Heleny i Zosi oraz złożonych przez nie zeznań.

Chciał rozrzewnić i roztkliwić sąd obrazem przeszłych przeżyć tych nieszczęśliwych istot.

I w swych przypuszczeniach był bliżki prawdy.

Tak sobie naszkicował bowiem przemówienie, że oto Helena i Zosia widziały kogoś podobnego, kto wydał im się Romanem i były przekonane, że to on właśnie zamordował Kołowicza. W obawie, aby go tem nie pogrążyć, nie chciały poprostu nic powiedzieć.

Dlatego też Larecki, przekonany o własnej niewinności, chciał je skłonić do powiedzenia całej prawdy, ale daremnie.

Czarnomski spodziewał się, że tak zbudowany gmach obrony wywrze właściwe wrażenie i odnie-sie pożądaný skutek.

Mówił już tak jakieś pięć minut, a cała sala słuchała go wśród grobowej ciszy z wielkim skupieniem i natężeniem, gdy nagle wszedł do sali go-niec sądowy i doręczył woźnemu jakiś list.

Woźny wziął list i przeczytał adres.

Brzmiał:

„JWP Mecenas

Ludwik Czarnomski

Sąd Okręgowy”

Woźny namyślał się, czy dać Czarnomskiemu list natychmiast, czy też czekać, aż skończy przemówienie.

Wtem ujrzał u dołu dopisek:

„Wręczyć natychmiast. Bardzo pilne”.

Choć to nie było w zwyczaju, trzeba było list oddać.

Woźny doczekał się więc jeszcze tylko, aż Czarnomski skończy zdanie i zaczerpnie nieco świeżego powietrza, co czynił co kilka chwil, aby wnet potem doręczyć mu przyniesiony list.

Czarnomski nie przerywał przemówienia, choć spojrział na list i nawet starał się odgadnąć, czyj to mógł być charakter pisma. Nie poznawał go wszakże

Mówiąc w dalszym ciągu, machinalnie rozpoczynał kopertę, zgniótł ją i rzucił do stojącego tuż kosza od papierów.

I wciąż jeszcze nie zatrzymując mowy nawet na chwilę rozwinął list, ale nie spojrział na jego treść... Nie rzucił nawet na nią okiem...

Mówił dalej...

Zatrzymał się następnie tylko na chwilę, aby się napić wody, jednocześnie zaś odwrócił się do Ludwika z uśmiechem, jakby mu chciał powiedzieć:

— Odwagi... Nie myliłem się... Wszystko idzie jaknajlepiej...

Gdy odstawiał szklankę, wzrok jego padł na mowoli na list...

Zatrzymał się...

W pierwszej chwili nic nie zrozumiał...

Zdania i litery zatańczyły mu przed oczyma...

Przetarł oczy i podniósł głowę... Poblądł nagle straszliwie... i czytał dalej...

Larecki spojrział na niego... i przeraził się: nie wyobrażał sobie, żeby człowiek mógł się w jednej chwili tak zmienić, jak Ludwik teraz.

Czytał, czytał dalej, nie bacząc, że przecież tysiące ludzi czeka na dalszy ciąg jego przemówienia...

Czytał jakby z wielkim trudem, jakby to wszystko było napisane już nietylko w obcym i niedostępcznym mu znanym języku, ale wręcz jakimś hieroglifami, które trzeba było dopiero odcyfrowywać i to z wielkim trudem...

Dalszy ciąg jutro.

Już ukazał się
Zeszyt 53

PORWANA

W NOC POŚLUBNA

Dzieje miłości i cierpienia niewinnych serc
Do nabycia we wszystkich kioskach krakowskich
Cena 20 gr. Zeszyt 1 BEZPŁATNIE

Kwiecień

30

Wtorek
Katarzyna 5

KRONIKA KRAKOWA

Krwawa bójka w restauracji na Stradomiu

Wczoraj wieczorem powstała bójka na tle porachunków osobistych w restauracji Kurza, przy ul. Stradomskiej 13 w Krakowie pomiędzy Weinfeldem Jakóbem, robotnikiem, zamieszkałym w Krakowie przy ul. Grodz-

kiej 40, a Pachulskim B. leśnikiem szoferem, zamieszkałym w Krakowie przy ul. Piaski 13.

W trakcie tej bójki Weinfeld został ugodzony przez Pachulskiego ostrem narzędziem w lewą rękę doznając skaleczenia 3

palców.

Obaj pobici udali się na stację Pogotowia ratunkowego, skąd po opatrzeniu udali się do domu. Według orzeczenia lekarza Pachulski i Weinfeld odnieśli lekkie uszkodzenia ciała.

Ojcobójca przed sądem przysięgłych w Krakowie

W dniu wczorajszym przed sądem przysięgłych w Krakowie rozpoczęła się dwudniowa rozprawa przeciw Janowi Skalnemu zwanemu „Kozik” lat 33 robotnikowi z Rybnej, pow. Kraków, oskarżonemu o zamordowanie swego ojca Romualda.

Według aktu oskarżenia, tło sprawy przedstawia się następująco:

Romuald Skalny, właśc. 8-mio morgowego gospodarstwa w Rybnej, był skąpcem i usposobienia gwałtownego. Domagał się od swej żony i dzieci intensywnej pracy i na tem tle powstawały często sprzeczki. Gdy syn jego Szczepan powrócił z Francji, porżony prądem elektrycznym, śp. Skalny stał czynił mu wyrzuty, że zadarmo musi go ży-

wić i stał odmawiał mu pożywienia. Również córkom odmawiał za życia posagu. Drugi syn Jan również po powrocie z Francji, zamieszkał z żoną u swego ojca, lecz po pewnym czasie na skutek nieporozumień z ojcem, opuścił dom i zamieszkał u teściów. Pomimo to oskarżony żył z ojcem stosunkowo najlepiej, zajmował się starą matką, która po ostatnim pobiciu jej przez męża, opuściła dom i zamieszkała u córki. — Równocześnie uciekł też z Rybnej osk. Skalny który był ścigany przez policję za fałszywe zeznania.

Dnia 17. 8. 1934 r. wyjechała z Krakowa furmanką, Justyna Skalna do Rybnej, by odwiedzić umierającego syna Szczepana. Syn jej Jan, bardzo się

jej żalił, że byłoby inaczej, gdyby nie kłótniwy ojciec. O godz. 7.30 wyszedł śp. Skalny z domu do kościoła. Żona wykorzystala ten moment i poszła odwiedzić chorego syna. Śp. Skalny jednak powrócił i opowiadał po drodze, że żona go pewnie przez ten czas w domu okrada. Wpadł do domu począł ją bić a wreszcie porwał siekierę i ogolił za żonę przed domem; widząc to syn osk. Jan oddał z odległości 3 kroków jeden strzał następnie dwa i położył ojca trupem na miejscu.

Wyrok zapadnie w dniu dzisiejszym.

Rozpr. przew. s. o. dr. Solecki, wot. s. o. dr. Stuhr i Kurzer, osk. prok. dr. Gajewski, broni adw. dr. Pleszowski.

Tragiczna śmierć kupca z Małego Rynku

Onegdaj zmarł 54 letni właściciel składu farb z Małego Rynku w Krakowie bhp. Abraham Baum.

Jak się dowiadujemy bhp. p. Baum przed dwoma tygodniami chciał sobie sam sporządzić wino na nadchodzące święta.

Podczas krajania rodzynek p. Baum skaleczył sobie palec nożem. P. Baum to jedynk zbaga-

telizował i nie przejmował się tem wcale.

Po kilku dniach gdy palec zaczął obierać p. Baum zgłosił się do jednego z lekarzy krakowskich, który nie wyznając się na tem powiedział, że to nie groźnego nie jest i że ten ból przejdzie.

P. Baum znowu przeczekał

kilka dni i udał się do drugiego lekarza, który skonstatował zakażenie krwi.

Polecił natychmiast przewieźć p. Baum do szpitala. Jednak już było zapóźno i p. Baum zmarł.

Winę śmierci bhp. Bauma pronośi lekarz, który nie zorientował się w chorobie p. Bauma.

Dla 20.000 zł. urzędnik przeszedł na judaizm

Ciekawie niejednokrotnie nklada się życie człowiekowi o czym przekonał się p. B., b. urzędnik, jednej z instytucji w Olkuszu. B. pracował przez pewien czas w Olkuszu, ciesząc się ogólnym szacunkiem i poważaniem. Zmuszony był jednak posadę opuścić to też z Olkusza wyjechał do Zawiercia, gdzie prowadził kino. P. B. zapoznał się z młodą b. przystojną żydówką, studju-

jącą na uniwersytecie, która zakochała się w nim na zabój.

Odsłacał jej wzajemnością. Po pewnym czasie los zaczął go prześladować, bo interesy podpadły i zmuszony był kino sprzedać.

Nie mając co robić dłużej w Zawierciu wyjechał do Małopolski, a za nim niespodziewanie wyjechała zakochana żydówka.

Mimo prób i perswazji rodziców pozostała przy ukochanym dzieląc z nim los.

Niedawno rozegrał się epilog tej niezwyklej miłości żydówki do chrześ. jana, B. przeszedł bowiem na judaizm, poślubiając ukochaną.

Otrzymał jako posag 20 tysięcy złotych, oraz posadę w jednym z miast Małopolski.

Śmierć dziewczynki po spożyciu wędliny

W wędliniarni przy ul. Zł. tej 32 w Warszawie, kupiła wędlinę 14-letnia Irene Felbrynska.

Spożyła wędlinę o godz. 8 mej wieczorem, a w kilkanaście min. później wystąpiły objawy zatrucia.

Chorą natychmiast przewieziono do szpitala gdzie, mimo zabiegów lekarzy, zmarła.

80-letni ojciec 29 dzieci

Niecodzienny fakt zdarzył się we wsi Lewniewo pow. brzeskiego. Mieszkaniec tej wsi 80 cioletni W. Tekiel został ojcem 29. dziecka. Wszystkie jego dzieci chowają się zdrowo.

Zabił 8 księży katolickich

Donoszą z Madrytu że w Ewiedo aresztowała policja w czasie zebrania kilku wybitnych komunistów, socjalistów i anarchistów.

Zebrańie to miało ustalić linję wspólnego postępowania przed stawicielei wspomnianych stronnictw.

Wśród aresztowanych znajduje się anarchista, który w czasie rewolty październikowej własnoręcznie zastrzelił 8 księży katolickich.

Unieważniam zgubioną ksią żeczkę Ubezpieczalni Społecznej w Krakowie. Nr. 139 915. Władysław Sadowski

Machinacje kartelu cukrowniczego

Kartel cukrowniczy zdecydował zlikwidować w woj. lubelskim cukrownie: „Zagłoba”, „Poturzyn” i „Mirce”.

Jest to dalsze ogniwo w metodzie karteli — ograniczenia produkcji dla celów spekulacyjnych.

Nie potrzeba dodawać, jak zabójczo odbije się ta metoda na rolnictwie Lubelszczyzny, gdzie z pośród 15 cukrowni pozostanie w ruchu zaledwie 7.

I pomyśleć, że w Polsce jest szereg powiatów, gdzie dzieci nie wiedzą, co to jest cukier...

Ze sportu.

Wydział Gier i Dyscypliny KO ZPN, odrzucił protest KS. Z. F. G. w sprawie zawodów piłkarskich o mistrzostwo Kl. B. z KS. Kabel, bowiem komisja nie została stwierdzona, że protest ten pozbawiony jest wszelkich podstaw regulaminowych. Nad to Wydział Gier i Dyscypliny ukarał szereg zawodników różnych klubów kilkumiesięczną dyskwalifikacją, między innymi Goldmana i Eilbauma z Haka-daru na przeciąg 12 miesięcy za niesportowe zachowanie się na boisku i brutalną grę.

Gen. Mond zostaje w Krakowie

W związku z naszą notatką w numerze z dnia 29 kwietnia, donoszącą nam ze strony miarodajnej, że p. General Mond nie zostaje przeniesiony z Krakowa co z przyjemnością przyjmujemy do wiadomości, gdyż jak wiadomo p. General Mond cieszy się wielką popularnością wśród rodzimych mieszkańców Krakowian.

Zgon służącej, która rzuciła się z lil. p. na bruk

Onegdaj w nocy rzuciła się z lil. piętra realności przy ul. Syrokomli l. 6. na bruk podwórze 20-letnia służąca Maria Bastorówna.

Desperatka odniosła obrażenia głowy, doznała złamania ręki i obrażeń wewnętrznych. Przewieziona do szpitala Ubezpieczalni Społecznej po pierwszych zabiegach lekarskich Bastorówna czuła się lepiej, niestety w poniedziałek rano zmarła.

Aresztowania

Policja krakowska aresztowała wczoraj Męcickiego Aleksandra lat 22, robotnika, oraz Dragosa Michała, lat 21, stolarza, za mieszkającego w Krakowie przy ul. Kalwaryjskiej 44, za kradzież.

Napad bandycki i zalewoleni

Onegdaj późnym wieczorem do zagrody Jana Kowalca w Celestynowie (pow. warszawski) wtargnęli uzbrojeni bandyci, którzy splądrowali i zamordowali żonę gospodarza. Bandyci zbiegli.

Jednego z przestępców ujęto. Okazał się nim poszukiwany przez policję bandyta i awanturnik Władysław Kara.

Bazar Gospodarczy BALDINGER

Kraków, Zwierzyniecka 20 Poleca P.T. Klienteli swoje towary, a to: farby, lakiery kosmetyczne i artykuły gospodarcze w pierwszorzędnym gatunku po najniższych cenach. Firma znana ze swej solidności.

Teatr miejski: „Marja Stuart”.

Repertuar kin krakowskich

Adria: „Jestem zbiegiem”.
Apollo: „Rozciszczona oczy”.
Atlantyk: „Tydzień w g. Lissa Feuchtwangera (Conrad Veidt).
Magdalena: „Krzyżowa droga kobiety” oraz rewja „Upić się warto”.
Wojewódzki: „Nie bądźciez kurtyzaną”.
Muzeum: „Przeor Kordecki — obrońca Częstochowy”.
Róża: „Rzymskie skandale” i „Roman sekretarki”.
Sokół: „Każdemu wolno kochać”.
Stromo: „Słoby utraćcie”.
Słońce: „ABC miłości”.
Sztuka: „Człowiek bez twarzy”.
Uciecha: „Iotruś”.
Wanda: „Kwieciarka z Prateru”.
Zorza: „Szpieg w masce”.

Radjo

Kraków G 6.30 Andeja poranna 11.57 Hejnał 12.05 Koncert 13.05 „Z rynu pracy” 15.35 Przegląd tygodny 16.30 Chwilka pytań 17.15 Koncert 18.15 Fragment teatralny 18.30 Koncert 18.45 Recital śpiewaczy 19.25 Wiadomości sportowe 19.30 Feljeton aktualny 20.00 Pielni 20.45 Dziennik wieczorny 21.00 „Słodki kawaler” operetka 22.45 Koncert.

Nocny dyżur aptek

Apteka pod Złotą Koroną Rynek g. 22, pod Gwiazdą Florjański 15, pod Opactwem Karmelicka 23, Wawrzyszewska Aleja 29-go Listopada 17, pod Aniołem Dietla 76.

Podgórze pod Opactwem Brodzkiego 1.

Nocny dyżur lekarzy

Dr. Frieman Hearyk Wzrostowska 9.
Dr. Kaeszyński Henryk Topolowa 42.
Dr. Grabsch-Id Ludwik Mikołajska 32.
Dr. Zabiński Robert Syrokomli 3.

Żywcem zasypany przy ul. Krowoderskiej

Na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym karnym w Krakowie zasiadł wczoraj funkcjonariusz wodociągu miejskiego w Krakowie, Karol Orzechowski, lat 54, zam. przy Aleji 29 Listopada 19.

Tło sprawy przedstawia się następująco:

Dnia 29 maja ubiegłego roku osk. Orzechowski kierował robotami ziemnymi przy zakładaniu rur na ul. Krowoderskiej.

W tym celu Orzechowski polecił wykopać rów głębokości 80 na 150 cm. Janowi Dubielowi, bez zabezpieczenia ścian deskami.

Skutek był ten, że przez zaniedbania zabezpieczenia boków ścian, ziemia runęła i przysypała Dubiela, który doznał złamania czaszki, skutkiem czego nastąpiło u niego ślepotę lewego oka, a wedle orzeczeń biegłych lekarzy trwałe kalectwo.

Po przeprowadzonej rozprawie sąd skazał Orzechowskiego na 6 miesięcy więzienia.

Rozprawie przew. s. o. dr. Traczewski, osk. prok. dr. Dubieja, pow. cyw. pop. adw. dr. Milan Markowicz.

Młoda kobieta rzuciła się pod pociąg

W pobliżu mostu Kierbedzia w Warszawie pod przejeżdżającą kolejkę linii Jabłonna-Wawer, rzuciła się nieznana kobieta lat około 25.

Spod kół wydobyto już straszliwie zmasakrowane zwłoki. Prowadzone jest dochodzenie, celem ustalenia nazwiska samobójczyni.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA; Kraków, ul. N. Gródka 2 — Telefon 173-02 (od godz. 8—11 w pol.)

CENY OGŁOSZEŃ: w Kronice krakowskiej cała strona 800 zł., pół strony 500 zł. wiersz mm. 50 gr.

Drożne 15 groszy za wyraz

Odpowiedzialny Redaktor i Wydawca Alfred Kwiatkowski

Drukarnia „Monopol” Kraków, Na Gródka 2. Telefon 173-02